

บทวิเคราะห์ธุรกิจ SME กลุ่มการท่องเที่ยวด้านความเชื่อ
ความศรัทธา (SME สายมูเตลู)

มูลค่าทางเศรษฐกิจของการท่องเที่ยวด้านความเชื่อ ความศรัทธา

ประชากร
52 ล้านคน

มูลค่ากิจกรรมสายมู
50,000 ลบ.

มูลค่าทางเศรษฐกิจ
121,231 ลบ.
เป็น SME 58%

สร้าง GDP SME
47,952 ลบ.

การ Review Literature เรื่อง Marketing in the Uncertain World การตลาดของคนอยู่เป็น ปี 2564 ของมหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า ตั้งแต่ช่วงโควิดปลายปี พ.ศ. 2563 ที่ผ่านมามาจนถึงปัจจุบันมีประชาชนกว่า 52 ล้านคนที่หันมาพึ่งพาสิ่งศักดิ์สิทธิ์เพื่อที่จะจัดการกับความไม่มั่นคงและความไม่แน่นอนในยุคปัจจุบัน โดย สสว. ประเมินมูลค่ากิจกรรมสายความเชื่อ ความศรัทธาอยู่ประมาณ 50,000 ล้านบาทต่อปี ซึ่งสามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้อีกกว่า 121,231 ล้านบาท และสร้าง GDP sme ได้กว่า 47,952 ล้านบาท

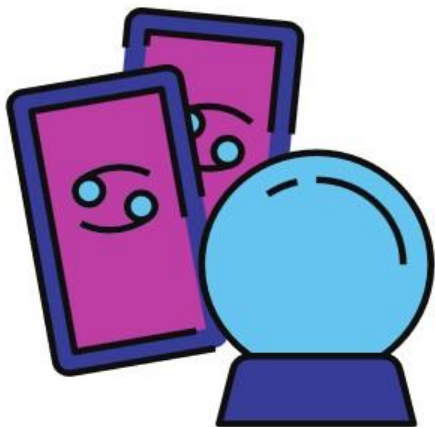
ขายสลากกินแบ่ง 3,525 ราย

ดอกไม้ รูป เทียน 38,155 ราย*

ร้านขายปลีกสินค้าที่เกี่ยวกับศาสนา
7,304 ราย

SME ที่เกี่ยวข้อง 352,682 ราย

ธุรกิจแฟชั่น 258,062 ราย*

โหราศาสตร์และไสยศาสตร์ 7,481 ราย ที่มา: ข้อมูลผู้ประกอบการจาก

ผลการสำรวจความคิดเห็นและความต้องการของประชาชน

ธุรกิจสินค้าและบริการของการท่องเที่ยวสายมูเตลู

2,225 ตัวอย่าง 12 จังหวัด 6 ภูมิภาค เพศหญิง 61.8% เพศชาย 35.6% LGBTQ+ 2.6%

3 กลุ่มการท่องเที่ยว (Cluster)

1. การท่องเที่ยวเพื่อทำบุญไหว้พระ

2. การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ
การท่องเที่ยวเชิงเกษตร
การท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ

3. การท่องเที่ยวสายมูเตลู/ การท่องเที่ยว
สายวัฒนธรรมและศิลปะวิทยาการ
การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ
การท่องเที่ยวเพื่อออกกำลังกายและธุรกิจ

นักท่องเที่ยวสายมูเตลู

1 Gen Y
อันดับ อายุ 26 - 41 ปี

2 Gen X
อันดับ อายุ 42 - 51 ปี

ส่วนใหญ่มียาได้เฉลี่ย
ระหว่าง 10,001 - 20,000 บาท
และมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว
ต่อครั้งมากกว่า 5,000 บาทขึ้นไป

ข้อค้นพบเฉพาะสำหรับนักท่องเที่ยวสายมูเตลู

นักท่องเที่ยวชายสายมูเตลู มีการขอ
เกี่ยวกับโชคกลาง และหวย เป็นอันดับแรก
ในขณะที่ นักท่องเที่ยวหญิงสายมูเตลู
มีการขอเกี่ยวกับด้านการเงิน เป็นอันดับแรก

รูปแบบของความเชื่อในโชคกลาง
พบว่าวัดกุ่มงคล เครื่องรางของขลัง
มีสัดส่วนมากที่สุด

รองลงมาคือ พระเครื่อง พญากรณี โหราศาสตร์ สายมือ ไพ่ยิปซี ตัวเลขมงคล/เบอร์มงคล
เรื่องเหนือธรรมชาติ วอลเปเปอร์มงคล/มูเตลู สีมงคล และ ผ้ายันต์

พบว่าสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ของนักท่องเที่ยวอยู่ระหว่าง 10-20 % บนฐานกลุ่มรายได้ไม่เกิน 30,000 บาท และนักท่องเที่ยวสายมูเตลู มีค่าใช้จ่ายโดยประมาณ 975 บาทต่อครั้ง

เหตุผลของการกลับไปมูเตลูซ้ำที่เดิม

นักเที่ยวสายมูเตลูชาย

ติดตามที่ขอ ร้อยละ 42.11

ความสะอาด ปลอดภัย และเป็นมิตร ร้อยละ 23.25

ความเชื่อ ความศรัทธา ร้อยละ 19.30

รีวิว อินฟลูเอนเซอร์ ดารา กระเสณิยม ร้อยละ 15.35

นักเที่ยวสายมูเตลูหญิง

ติดตามที่ขอ ร้อยละ 51.69

ความสะอาด ปลอดภัย และเป็นมิตร และความเชื่อ

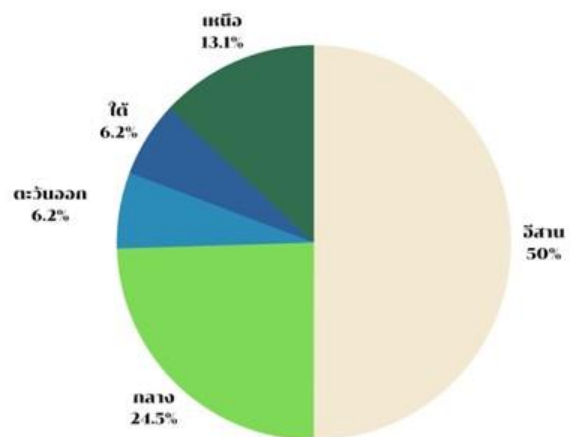
ความศรัทธา อย่างละเท่า ๆ กัน ร้อยละ 20.00

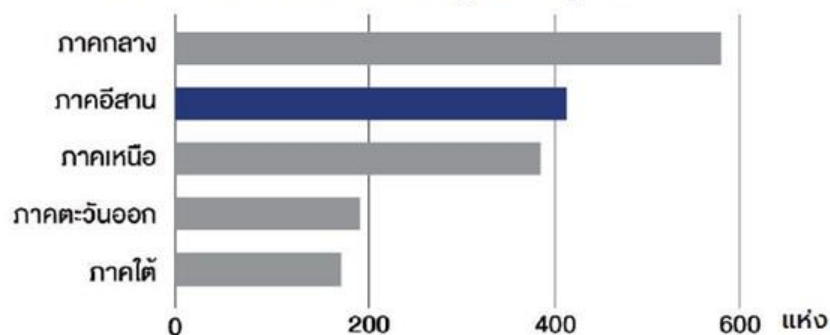
รีวิว อินฟลูเอนเซอร์ ดารา กระเสณิยม ร้อยละ 8.31

จำนวนวัด / สถานที่ท่องเที่ยวสายความเชื่อ ความศรัทธาในประเทศไทย

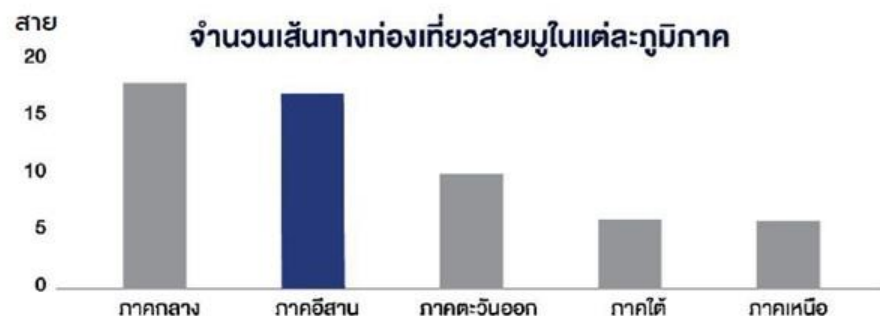
จำนวนสถานที่ท่องเที่ยวสายบุญในแต่ละภูมิภาค

จังหวัดที่มีจำนวนวัดสูงที่สุด 10 อันดับ

จำนวนเส้นทางท่องเที่ยวสายบุญในแต่ละภูมิภาค

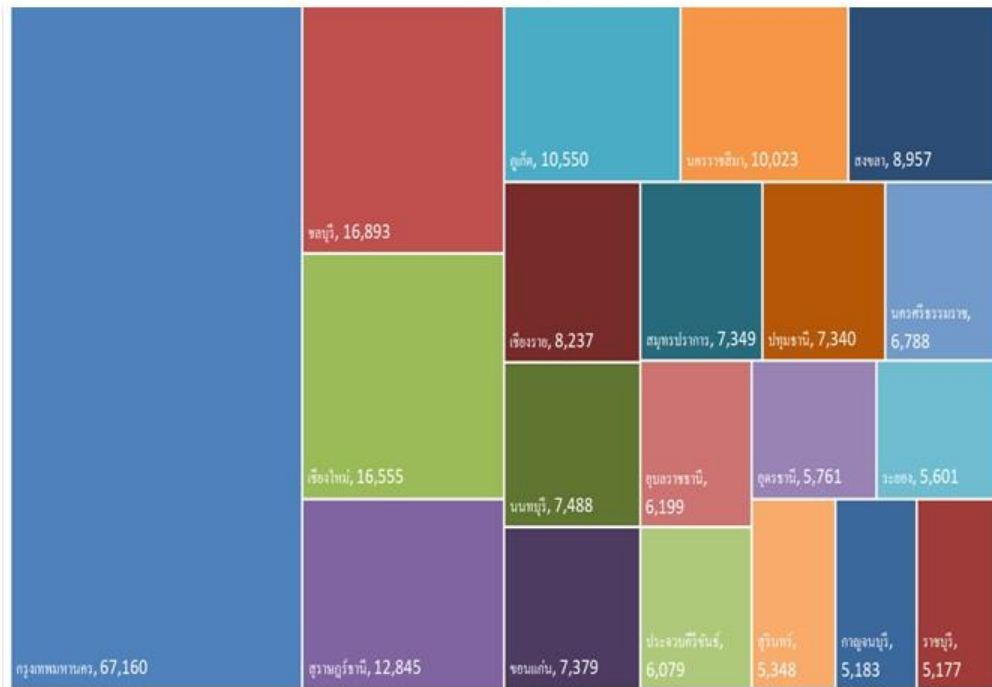
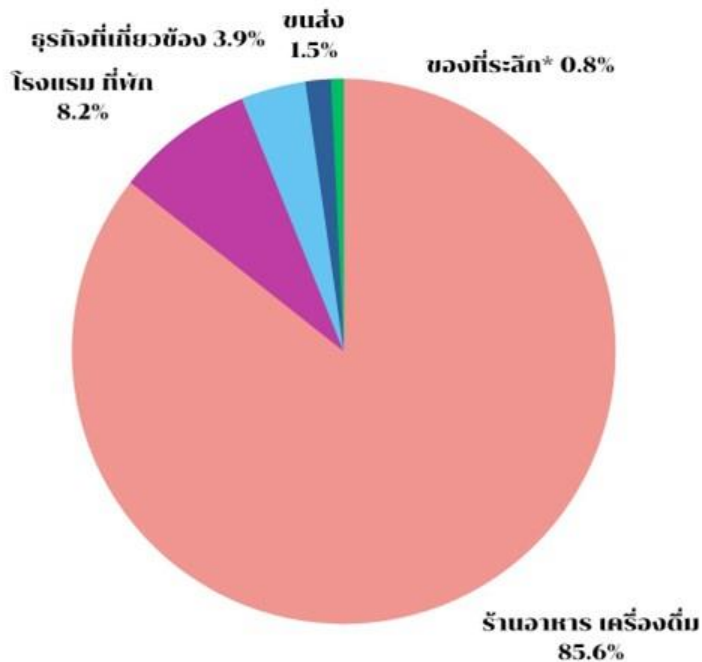

ที่มา : isan insight & outlook เศรษฐกิจอีสาน Q1/2566

ผู้ประกอบการท่องเที่ยวที่ได้ประโยชน์จากการท่องเที่ยวสายความเชื่อ ความศรัทธา

จำนวน SME ในธุรกิจท่องเที่ยว 392,175 ราย

20 จังหวัดที่มีจำนวน SME ธุรกิจท่องเที่ยวสูงสุด มีสัดส่วน 58.3 % ของ SME ธุรกิจท่องเที่ยวทั่วประเทศ

กรณีศึกษา

← วัดเจดีย์ (ไอ้ไข่) นครศรีธรรมราช

วัดเจดีย์ ต.ฉลอง อ.สิชล จ.นครศรีธรรมราช มีไอ้ไข่ เด็กวัดซึ่งนับถือกันว่าเป็นกุมารเทพ เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในพื้นที่ อ.สิชล ที่ผู้คนต้องถนุกราบไหว้ขอพร/บนบานแล้วได้ดั่งหวังมายาวนาน ต่อมาความศักดิ์สิทธิ์ของไอ้ไข่ถูกบอกกันปากต่อปาก ตลอดจนสื่อสังคมออนไลน์ ทำให้ผู้คนจากทั่วประเทศ/ต่างประเทศ หลั่งไหลมายังวัดเจดีย์ จ.นครศรีธรรมราช

คำชะโนด อุดรธานี →

คำชะโนด อ.บ้านดุง จ.อุดรธานี เป็นพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ ที่ชาวบ้านมีความเชื่อและนับถือพญานาค คือ องค์พ่อปู่ศรีสุทโธ แม่ย่าศรีปทุมมา ซึ่งมีคนนิยมมากตั้งแต่ช่วงปี 2559 เนื่องจากใครที่เข้ามาที่แห่งนี้มาราบไหว้และขอพรแล้วได้ดั่งหวัง ประกอบกับกระแสจากละครเรื่องนาคี ในปี 2560 ยิ่งทำให้คนทท.จากทั่วประเทศหลั่งไหลมาตามรอยพญานาค

พฤติกรรมนักท่องเที่ยว

- หลังโควิด นักท่องเที่ยว ลดลง 30%
4-5 พันคน/วัน ในวันธรรมดา
1-2 หมื่น/วัน ในหยุด
2-3 ล้านคน/ปี
- ค่าใช้จ่ายขั้นต่ำ 500-1,000 บาท/คน
เงินหมุนเวียน 1,000-3,000 ล้านบาท/ปี
- คนไทยจากทั่วประเทศ
มาเลเซีย สิงคโปร์ จีน ฮองกง ยุโรป
- ขอของหาย การงาน ค้าขาย โชคลาภ
- แก๊บน้ำมัน ไก่ปิ้ง ประทัด ของเล่น ชุดทหาร ขนม น้ำ

ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ/สังคม

- สร้างงาน สร้างรายได้ให้คนในพื้นที่ ไม่ต้องไปทำงานในเมืองใหญ่
- ผู้ประกอบการรอบ ๆ วัดเจติยฯ: ร้านขายของไหว้/แก๊บน ร้านเช่าวัดถถมงคล แผงล้อตเตอร์รี่ ร้านขายของฝาก เสื้อผ้า อาหาร บริการแก๊บน
- supply chain ในสาขาการท่องเที่ยว : รถเช่า โรงแรม/ที่พัก ร้านอาหาร/เครื่องดื่ม ร้านขายของฝาก สายการบิน โดยเฉพาะอำเภอสีชล ขนอม และท่าศาลา

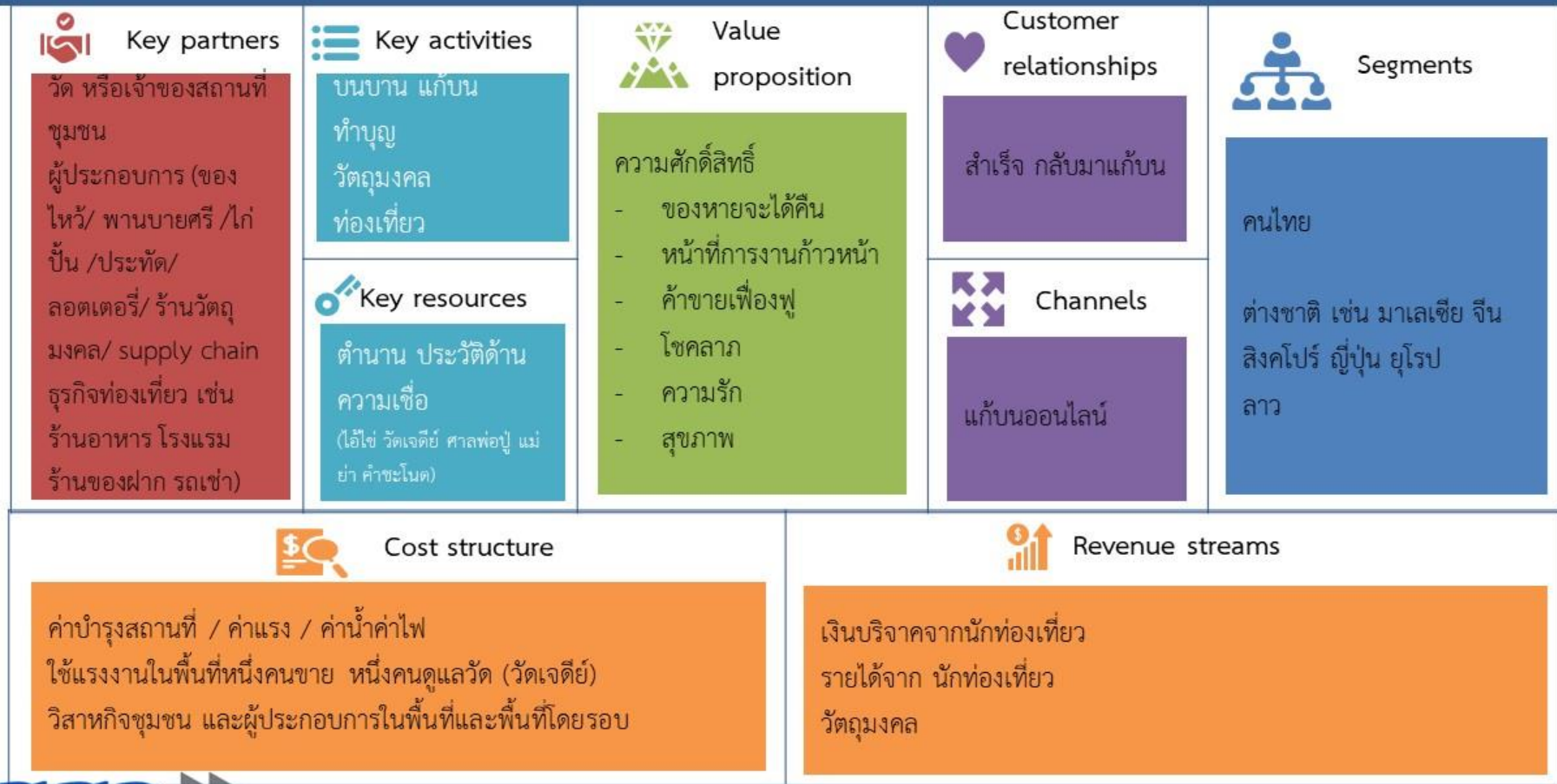
พฤติกรรมนักท่องเที่ยว

- 2-3 พันคน/วัน ในวันธรรมดา
6 พัน - หมื่นคน/วัน ในหยุด
1-2 ล้านคน/ปี
- จ่ายขั้นต่ำ 500 บาท/คน
เงินหมุนเวียน 500-1,000 ลบ/ปี
- คนไทยจากทั่วประเทศ
มีนทท.ลาว เล็กน้อย
- ขอการงาน ลากยศ โชคกลาง

ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ/สังคม

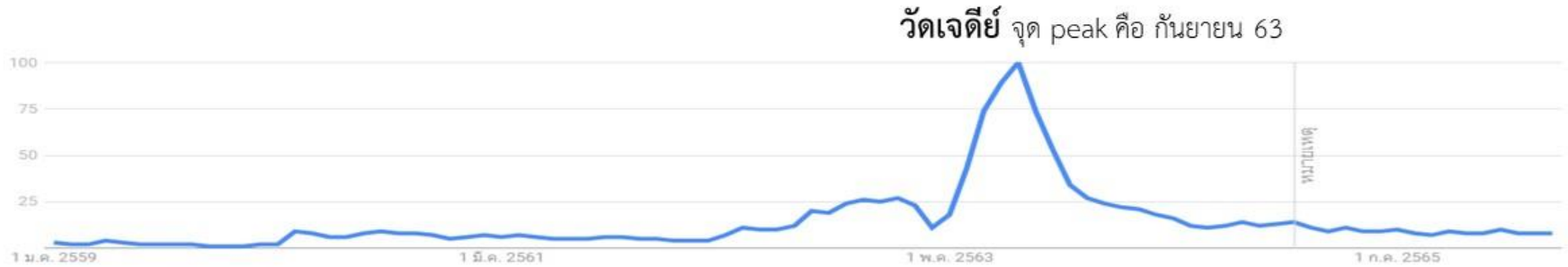
- สร้างงาน สร้างรายได้ให้คนในพื้นที่ ไม่ต้องไปทำงานในเมืองใหญ่
- ผู้ประกอบการรอบ ๆ คำชะโนดมี 69 ร้าน: พานบายศรี ร้านเช่าวัตถุมงคล แผงล็อตเตอรี่ ร้านขายของฝาก เสื้อผ้า อาหาร บริการแก็บ
- supply chain ในสาขาการท่องเที่ยว : รถเช่า โรงแรม/ที่พัก ร้านอาหาร/เครื่องดื่ม ในจังหวัด

Business Model ของสถานที่ท่องเที่ยวสายมู

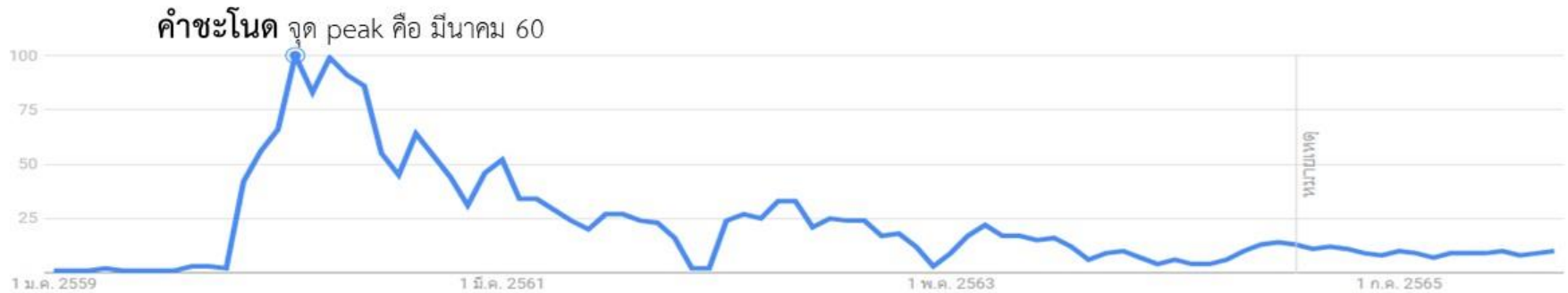

ความยั่งยืนของสายมู

ระดับความสนใจตลอดเวลาที่ผ่านมา ⓘ

ระดับความสนใจตลอดเวลาที่ผ่านมา ⓘ

KSF วัดเจตีย์ / คำชะโนด

ความมีเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ เรื่องเล่าที่เป็น
ตำนานของสถานที่

มีกรณีของความสำเร็จจากการขอสิ่งศักดิ์สิทธิ์

วัตถุมงคลมีการควบคุมปริมาณ และมี
กระบวนการรับประกันของแท้

ชุมชนมีผู้นำเป็นนักพัฒนา มีสำนึกรักบ้านเกิด

การจัดการ
Stakeholder

การบริหารจัดการผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในชุมชน มีประสิทธิภาพ

ชุมชนมีการเรียนรู้อยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะ

เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆในจังหวัด หรือจังหวัดใกล้เคียงเพื่อเพิ่มจำนวนวันท่องเที่ยวให้มากขึ้น

สามารถใช้โมเดลธุรกิจการท่องเที่ยวสายมูในจังหวัดอื่นๆ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่

ส่งเสริมการจัดงาน อีเว้นท์ระดับจังหวัด หรือระดับชาติ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่มใหม่ๆ ให้มากขึ้น

ส่งเสริมการเพิ่ม Productivity ของผู้ประกอบการในพื้นที่ โดยเฉพาะกลุ่มรายย่อยและวิสาหกิจชุมชน